

මැල්මිපික් තරග සුදානම් චෙද්දී ඇමෙරිකාව හා රුසියාව අතර ආතනිය උත්සන්න වෙයි

Tensions mount between US and Russia in lead-up to Olympics

ආන්ද්‍රෝ පිටර්ස්

2014 ජනවාරි 27

ඉහල යන භූදේශපාලන ආතනීන් සහිත තරග ආරම්භ වෙයි. මැද පෙරදිග සහ නැගෙනහිර යුරෝපයේ මොස්කොව් හා වොෂින්ටනය අතර වැඩින ගැටුම්කාරිත්වය මධ්‍යයේ, එක්සත් ජනපද ආන්ඩ්‍රුව සහ බටහිර මාධ්‍ය මෙම උලෙල රුසියානු ආන්ඩ්‍රුව ලේඛාවට පත්කිරීමේ අවස්ථාවක් බවට හරවා ගැනීමට වැඩි කරමින් සිටි.

තරග පැවැත්වන රුසියානු නගරය වෙත සැපත් වන සිය ගනනක් රටවල උලෙල ක්‍රිඩිකයන්ට සහ ලක්ෂ ගනනක් තරඟන්නත්ට දැක ගත හැකිවනු ඇත්තේ සහන්නදේ කදවුරකි. හතුලිස් දහසක් ආරක්ෂක නිලධරුවේ තෙම්ලිනය විසින් තරග භූමිය වටා යොදාව තිබෙන රීතිය “වානේ පවුර” වටා මුර සංවාරය කරනි. ඔවුනට පිටු බලය සැපයීම සඳහා ගුවන් ආරක්ෂක පද්ධතියක්, කළ මුහුදේ මුර යානා සහ අසල දැක්නේ ජෝර්ජියානු මායිමේ සිටින 70,000 ක හමුදා පිරිස් සිටි.

මැතක යලි පිටිවත්තු ලැබූ, කුරිරු ප්‍රවත්ත්ත්වය පිළිබඳව කුපුකට සාර් යුරුයේ අධිරාජ්‍ය පොලීසිය වන කොස්ක් හට පිරිස් 400ක් කැදාව මුවන්ට හැඳුනුම් පත් පරීක්ෂාව හා සැක කරුවන් අත් අඩංගුවට ගැනීම පවරා තිබේ. ජනවාරි මුළු සිටම ඔලිම්පික් කළාපය තුළ, ඉන් පිටත සහ ඒ අවට වාහන ගමනා ගමනය පාලනය කර ඇතිවාක් මෙන්ම පෙළපාලි, විරෝධතා සහ ප්‍රසිද්ධ රස්වීම් පැවැත්වීම සීමා කර තිබේ.

සේවියට සංගමය බිඳුවැළුන තැන් සිටම මොස්කොව් සේවි නගරය අසල පිහිටි උතුරු කොකේසස්හි ඉස්ලාමිය බෙදුම්වාදී කළේ කුඩා කර දැමීම ව දිගින් දිගට යුද්ධ සහ ලේවැකි කුරුලි මර්දනය ක්‍රියාවට නගා තිබේ. ඉස්ලාමිය ජ්හාවි කන්ඩායම් සේවි නගරය ප්‍රහාරක ඉලක්කයක් බව ප්‍රකාශයට පත් කර තිබේ.

2013 දෙසැම්බරයේ පුද්ගලයන් 34 දෙනකට මරු කැඳවූ රුසියාවේ වොල්ගොගුඩ් නගරයේ බොම්බ ප්‍රහාරයේ වගකීම බාරගත් විලයාට දෙපස්තාන් නමැති කන්ඩායම පසු ගිය සතියේ ප්‍රකාශයක් නිකුත් කරමින් අනතුරු ඇගතුයේ, රුසියාව ව “නිසල දිවියක් ගතකිරීමට නො ලැබෙනු ඇති” යනුවෙනි. ක්‍රිඩා තැරුණීමට එන අමුත්තන් සඳහා “ත්‍යාගයක්” දෙන බවට ඔවුනු පොරොන්ද වූහ. මැත දිනයන් හිදී යුරෝපීය රටවල් පහකට ද තර්ජනාත්මක

ලිපි ලැබුන බව පැවසේ.

සේවි කරග අතරවාරයේ සිදුවිය හැකි තුස්ත ක්‍රියාවන්ට මුලිකව වගකිව යුතු වන්නේ ඇමෙරිකාව සහ මුවුන්ගේ හිත මිතුරු සෞදී අරාබියයි. වෙවිනියාවේ සහ දේපස්තාන යේ ජ්හාවි වාදීනු දැනට එඟ සහාය ලබන වෙනත් ඉස්ලාමිය අත්තවාදීන් සමග එකපෙලට සිරියාවේ සටන් කරමින් සිටින අතර එහිදී තීරනාත්මක සටන් පුහුනුව සහ ආධාර ලබති.

මධ්‍යම ආසියාව තුළ මොස්කොව්ට සමග ඇති විරසක යේ කොටසක් ලෙස වොෂින්ටනය, කළකට පෙර සිටම රුසියාවේ මුලෙල්පායික ව වැදගත් උතුරු කොකේසියානු කළාපයේ ඉස්ලාමිය කළේ වළට සහාය දුන්නේය.

කොකේසස් ඉස්ලාමිය අත්තවාදීන් ව සම්බන්ධතා තිබුන, පසුගිය වසරේ බොස්ටන් මැරතන් බෝම්බ ප්‍රහාරයට සම්බන්ධ බවට සැක කරන තරුනයන් දෙමෙනාගේ වැනි, පෙරලා පහර දෙන තුස්තවාදී සිද්ධීන් තිබියදීමත් ඔවුනු මෙම පිළිවෙත අනුයමින් සිටිති. එම තරුනයන්ගේ මාමා වන රුස්ලානු සාරින්ට එඟ මත්තු සේවා සමග සම්බන්ධකම් තිබේ ඇති.

කොකේසස්හි ඉස්ලාමිය කළේ වළට සහාය දෙන සේවි අරාබියාවේ ඔත්තු සේවා ප්‍රධානී බන්දාරි කුමරු පසුගිය අගෝස්තුවේදී පුටින් මුන ගැසුන විට හෙවත අනතුරු අගවා සිටියේ, මොස්කොව් සිරියාවේ අසාද් පාලනයට දෙන සහාය තිබුන දැමුව හොත් පමනක් ඔලිම්පික් තරග විල ආරක්ෂාව පිළිබඳව සහතික විය හැකි බවයි.

කළාපය තුළ තුස්ත කළේ සහ ඇමෙරිකානු විදේශ පිළිවෙත අතර සබඳතාව ගැන නිශ්චයිව හිදින අතරවාරයේ, තුස්ත අනතුරු ගැන හඩ නගමින් ක්‍රිඩා තරග වළට ආරක්ෂාව සැලසීමේදී මොස්කොව්ට අසමත්කම ගැන කනස්සල්ල පල කරන ඇමෙරිකානු මාධ්‍ය වල කුහකත්වය මේ අනුව අනාවරනය වේ.

වොෂින්ටන් පෙස්ස්ට් පුවත් පත් තීරු ලිපි සම්පාදක වරියක් වන සැලී පෙන්කින්ස් මෙසේ ලියයි, “මලිම්පික් තිබෙන්නේ මිනිසුන් මැරිමට නොවේ. එමගින් මිනිසුන් තව ඉහළට ඔසවා තැබේ. එහෙත් විලඩිමිර් පුටින්ගේ රුසියානු පාලන තන්තුය සිත සංතු ඔලිම්පික් තරග තම මැර ප්‍රවත්ත්ත්වයේ අනතුරු වලින් බෙරා ගැනීමට ප්‍රමාද වී වැඩිය.”

සේවි ඔලිම්පික් අරඛයා වන දේශපාලන ප්‍රකාශකාරිත්වයේ වත්තාවරනය එඟ නියෝජිත මන්ත්‍රී මන්ඩල කතානායක ජෝන් බොයෙනේර් ගේ වදන් වලින්

ප්‍රකාශයට පත් විය. ජේ ලෙනොළු ප්‍රසංගයේ දී බොයෙනෑර රැසියානු ජනාධිපති ප්‍රවීන් අමු "මැරයකු" ලෙස හෙලා දුටු අතර "ඇමෙරිකානු උච්චනාවන් සහ මිතුරන්, විශේෂයෙන්ම නැගෙනහිර යුරෝපා මිතුරන්, වඩා හොඳින් ආරක්ෂා කිරීම පිනිස" ඔබාමා මොස්කේට්ව සමග වඩාත් දැඩි පිළිවෙතකට යාපුතු යයි ඉල්ලා සිටියේය.

තරග තුම්පෙන් පිටත අදුනා ගත හැකි අන්දමේ කැපී පෙනෙන කිසිදු ඇදුමක් තොරාදින ලෙස ඇමෙරිකානු ක්‍රිචියන්ට උපදෙස් දී තිබේ. සේවී වෙත එවා ඇතැයි කියන "කළු වැන්දූවන්" - මරාගෙන මැරෙන කාන්තා බෝම්බ කාරියන්- සේවීමට මොස්කේට්ව පිරික්සුම් කරන බවට පලල් ලෙස ඉන්ග්‍රීසි හාජාවෙන් වාර්තා පලවෙමින් තිබේ.

ඇමෙරිකානු රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව කළාපයට යන සිය රටවැසියන්ට අදුන්ම තොරතුරු සැපයීම දිගටම කරගෙන යයි. රැසියානු ආන්ඩ්‍රුවේ පුරුව අනුමැතිය තොලොමා ඇමෙරිකානු නාවික හමුදාව හඳින් අවස්ථාවකදී ඇමෙරිකානු පුරවැසියන් බෙරාගැනීම අරමුනු කරගෙන යුද තැව් දෙකක් කළු මූහුද වෙත යවා තිබේ.

සිකුරාදා කැනෙන්වියානු ආන්ඩ්‍රුව එහි යාම යලි සලකා බලන ලෙස සිය රටවැසියන්ට උපදෙස් දුන්නේය.

ක්‍රිඩා තුළින් ලේක බලවතකු ලෙස රැසියාවේ යලි මතුවීම සංකේතවත් කර ගැනීම අරමුනු කරගත් තුස්ත තර්ජනය පාලනය කරන ආකාරය ගැන එල්ලවූ විවේචන ඉවත දම්මන් තෙම්ලිනය, මිට ප්‍රතිචාර දැක්විය. පසුගිය සතියේ රැසියානු අගමැති දීමිත්රි මෙඩිවෙබර් සිඡින්ඩ් මාධ්‍ය ජාලය සමග දැඩි ලෙස කියා සිටියේ, සේවී ඔලිම්පික් වලට ඇති තර්ජනය මිට පෙර පවත්වා ඇති තරග මූහුන දුන් තර්ජන වලට වඩා වැඩි දෙයක් තොවන බවයි.

කොමිසොමොල්ස්කයා ප්‍රවිඩා පුවත්පතට ප්‍රවීන්ගේ මාධ්‍ය ලේකම් දීමිත්රි පස්කේකාග් පැවුණුවේ, "අමේ සේවී ඔලිම්පික් දේශපාලනිකව අවමානයට පත් කිරීමට වැයම් කරමින් සමහර රටවල් වැඩි කරන්නේ සම්පූර්ණයෙන්ම වංක හා උද්දාව් වෙසයි."

ඔලිම්පික් තරග වල ආරක්ෂාව පිළිබඳව අවුළුවා තිබෙන මාධ්‍ය සේවිය, ඇමෙරිකාව හා එහි අනුවර ආන්ඩ් තරගාවලිය කඩාකප්පල් කිරීමටත්, ඉන් රැසියාවට ලබා ගත හැකි යම් අහිමානයක් වෙතොත් එය අකා මකා දැමීමටත්, දරන යන වැයමේ ම කොටසකි.

පසුගිය වසරේදී දවල මන්දිරය, රැසියාව විසින් මැතික සම්මත කර ගත් සම ලිංගිකයන් (gay) අවමානයට පත් කිරීමේ සහ සම්ලිංඝිකත්වය පුවරුදනය තහනම් කිරීමේ ප්‍රතිගාමී නීති මොස්කේට්ව එරෙහි "මිනිස් අයිතිවාසිකම්" විවේචන උත්සන්න කිරීම සඳහා යොදා ගත්තේය. කළාපය තුළ වොමින්ටනය පිටුබලය දෙන ඉස්ලාමීය බලවෙශවල දක්ඩිනාංමික වර්යාව හා සැසදීමේ දී එවන් විවේචන අනියැයින්ම කුහක ය.

කාරනාව තවදුරටත පෙරට ගෙන යනු පිනිස ජනාධිපති ඔබාමා දෙසැම්බරයේ දී එලිපිට ම සම්ලිංඝිකයින් ලෙස පෙනී සිටින නියෝජිතයන් ඇමෙරිකානු ඔලිම්පික්

කන්ඩායමට නම් කළේය.

තරගාවලියේ දී සම්ලිංඝික අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ කාරනාව නරුම ලෙස යොදාගැනීමේ දී ඇමෙරිකාව, යුරෝපීය බලවතුන් සමග, විශේෂයෙන් ජර්මනිය සමග පෙළ ගැසෙයි. සම්ලිංඝික අහිමාන ව්‍යාපාරයේ පුවලිත සංකේතය විද්‍යා දක්වමින් ජර්මානු මලල ක්‍රිචියින් දේශීනු වර්ත තිල ඇදුමින් සැරසී සිටිනු ඇත.

ඇමෙරිකාව තිල වර්ජනයක් සඳහා කළ කැඳවුම් ප්‍රතික්ෂේප කළ නමුත් ජනාධිපති, ඔහුගේ ආර්යාව, උප ජනාධිපති යන සියල්ලේල්ම රට සහභාගී වීම පිළිකෙවි කළේය. මෙවැන්නක් සිදුවූයේ 2,000න් පසු පලමු වතාවට ය.

රට දෙකඩ විමේ අනතුර මතුකරන යුතුක්රියා පුක්රේනයේ රැසියානු විරෝධී විපක්ෂයට ක්‍රියායිලි සහාය දෙන රටක් වන ජර්මනියේ ජනාධිපති දෙසැම්බරයේ දී පැවුණුවේ, රැසියාවේ මිනිස් අයිතිවාසිකම් කෙලෙසීම වලට සහ "අධිරාජ්‍ය උද්දිවිජ කමට" විරෝධය පැම සඳහා ඔහු තරගාවලිය ට සහභාගී නොවන බව ය.

මලිම්පික් ඉතිහාසයේ අනියැයින්ම වියදම් සහිත වූ හා කළින් තක්සේරු කළාක් මෙන් සිව් ගනයක් වැය වන සේවී ඔලිම්පික් සඳහා බොලර් බිලියන 50 ඉක්මවන දැවැන්ත වියදම ද මාධ්‍ය උද්සේෂනයේ කතා බහව අතුලත්ව තිබේ. කෙම්ලිනය විවේචනය කරන අයට අනුව මෙම මූදලන් බොලර් බිලියන 30ක් ආන්ඩ්‍රුව සමග හොඳ සම්බන්ධකම් තියෙන අය විසින් ගසා කා තිබේ.

සේවීයට සංගමයේ දනවාදය පුනස්ථාපනයෙන් පසු පැන නැගි පරපුවූ පාලක පුහුවේ දැඩි වංචික ස්වභාවය ගැන සැලකීමේදී, ඔවුන් ඔලිම්පික් උලෙල රටේ දනයෙන් දැවැන්ත කොටසක් සුපිරි පොහොසතුන් අතට මාරු කර ගැනීමේ තවත් එක් අවස්ථාවක් ලෙස හාවිතා කිරීම පුදුමයට කාරනයක් නොවේ.

කෙසේ වෙතත් මෙහිදී, සේවී උලෙල අනෙක් එවායෙන් වෙනස් වන්නේ ගසා කැමේ පරිමාවේ පැත්තෙන් පමණි. ජාත්‍යන්තර ඔලිම්පික් කම්ටුවේ සේවී උලෙල පිළිබඳ කොමිස්මේ පුදානී ගෙන් ක්ලොඩ් කෙලී, ගසා කැම් පිළිබඳ වෝද්‍යා වලට මැයි මාසයේදී ප්‍රතිචාර දැක්වුයේ, "වංචා වලින් තොර කිසිදු මිනිස් ඔලිම්පික් උලෙලක් ගැන මට මතකයක් නැතු" යනුවෙනි.

සැම දෙයකදීම පාගාව මූල් වෙමින් දැක ගනනාවක් තිස්සේ තරගාවලිය වංචාවන් ගෙන් ගොහොරු වී තිබෙන්නේ සිය කළාප වල ව්‍යාපාරකයන්ට දැවන්ත සහ වාසිදායක කොන්ත්‍රාත්තු ලබා ගැනීමට හැකිවන නිසා මහ නගර සත්කාරකත්වයට පොරකැමෙනි.

1996 ඇවෙන්ටාවේ සහ 2002 සේවීල්ට උලේක් සිටි යන දෙතැන ම විමර්ශන වලදී සත්කාරකයන්ගේ සහ ජාත්‍යන්තර ඔලිම්පික් කම්ටුව යන දෙගොල්ලන්ගේ ම වංචා දුෂ්‍ය පිළිබඳ පුළුල් සාක්ෂි පැවතුනි.